

sti pa z namakanjem tržiške ravani močno povzdignili.

Zastopniki deželnega odbora so k zaključku še izrazili upanje, da bode, z ozirom na plovnost Soče, tudi c. kr. trgovinsko ministerstvo uspešno sodelovalo, nalik drugim državnim činiteljem, pri izvršitvi uravnavnih del.

Kakor se vidi iz tega, se je takratna komisija brigala le za spodnji tok Soče. (Pride še.)

Deželni zbor.

Dvanajsta seja.

V popolnitev poročila v torek:

Predlog dež. odbora glede ureditve hudournika Šijaka se glasi tako, da se dovoljuje vnovič zapadli znesek 8000 K; pogoj pa je ta, da naj da vlada deželi brezobrestnega posojila 4000 K; naroči se dež. odboru, da napravi, kar treba, z vlado upaj, da se izgotovi načrt za uravnavo Šijaka. Predlog se sprejme.

Prekoračenje proračuna in kritja pri uravnavi reke Taglio je K 7761'50. Predlog se izroči finančnemu odseku. Sprejme se tudi predlog gledé kritja prekoračenja troškov za brambna dela pri Zdravščini, Zagraju in Foljani.

6000 K treba za prezidavo nasipov ob Teru. Predlog se odstopi teh. odseku.

Deželni zbor se pooblašča, da porabi od prispevka 20% to je 17.000 K za ureditev hudournika Raša 2000 K za neobhodno potrebna dela. Predlog se odstopi teh. odseku.

V ta odsek je šel tudi predlog za cesto med Doberdobom in Zagrajem, za katero se dovoljuje 25% prispevek v najvišjem znesku 15000 K, ki se izplačajo z običajno previdnostjo.

Prebivalci iz Zadlaza-Čadre so prosili podpore za vodnjak. Prošnja se je vrnila dež. odboru, da stvar preišče.

Deželnemu odboru sta se izročili tudi prošnji županstva Nakla glede nekih bolniških troškov in prošnje županstva Nabrežina za 700 K podpore za nakupovanje zemljišč v razširjenje ceste Nabrežina-Slivno; dež. odbor naj potrebno ukrene v nadaljne poizvedbe.

Županstvu v Štjaku se dovoli podpore 1600 K za napravo vodnjaka v Dolenjah.

Občina Barka dobi 470 K podpore za vodovod.

2000 K se dovoli podpore za gradbo ceste od Mesarjev do ceste Gabrije-Kodriči.

Za vodnjak v Rupi se dovoli podpore 200 K.

Končno so bila na vrsti ureditvena dela na desnem in levem bregu Soče pri Volčah oziroma Tolminu. Dovolji se iz dež. zaloga prispevka do 25%, v najvišjem znesku 10.500 K. Poziva se dež. odbor, da sprejme vlada to delo v program znane pomožne gospodarske akcije za Primorje; iz državnega zaklada naj da vlada 60% vsega potrosila.

Trinajsta seja bo, kakor že naznanjeno, jutri v petek.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Črnič. — Tu pri nas je več oseb našega tabora, katere udobivajo brez naročite neki nov zakotni listič iz Gorice. Seveda, ker se jim gabi ta cunj, jo vržejo hitro za pismonoševimi petami v smetišnico, kjer stori svoj žalostni konec. Gredoč nas po cesti večja družba vidimo, kako se je burja podila s tem Kljukcem. Prišedši bližje zapazimo med predali notico »Krvavi ples«. Ker se nam je gabila prijeti v roke cunja, skoči hitro eden v bližnji hlev po gnojne vile, zasadi jih v kljukca in prečitali smo notico.

laže neko podlo človeče, da je ples...v, katerega so priredili »Sokolci«, da je bil zaboden v nogo neki mladenič iz Sela. Ta črni oznanjevalec resnice zavija in laže po falotsko kakor cigan. Torej plesni venček, katerega so priredili »Sokolci« v društveni telovadnici, je bil kriv, da je župan iz Gojač (kakor poroča »Novi čas«) v gostilni zabodel v nogo onega Seljana. Ali se ni zvršil na dan birme nekej vasi pred leti uboj. Lahko bi rekli, če bi bili

taki podleži kot dopisnik cunje: krvava birma, sad birme, kriva je birma, kriv je škof itd. No pa takrat ni bila kriva birma ne škof, kakor tudi ne sedaj ples. Ali ste razumeli. Pa še nekaj: pretečene dni je zahajal neki klerikalni pobič pod okno kaplanove kuharice. In kaj se je zgodilo? V bližini okna, kjer spi »preddraga«, je jama od stranišča s pokrovom. Nalašč ali po nesreči, kdo ve, pokrov je bil odprt in klerikalni zaljubljenec mesto na okno kuharice se je znašel do brade v stranišni jami.

No mi bi lahko rekli: kaplanija je bila kriva, pa bi lagali, ker kriv je bil sam pobožni zaljubljenec, ker je tje šel. Ravno tako je glede poboja. Ni bil kriv ples (kajti pobj se ni niti v bližini plesa zvršil), ampak oni župan iz Gojač, ta dekanov ljubljene in agitator, ta ljubljene naših popov in prej cerkveni ključar, kateri je prišel na pomoč s svojim krščanskim glasom, še celo k nam v Črniče pri občinskih volitvah za sv. vero. Ko je z vsem ognjem agitiral ta župan pri deželnih volitvah za vero, mu je hotelo dati starešinstvo nezaupnico pa so potrpeali. Lepše ste ga imeli učiti, Vi črnuhi, saj je bil Vaš ljubljene, Vaš volilec, Vaš agitator za »sv. vero«. Navaditi ste ga imeli tako, da bi se ne hodil pretepat v bližine naših plesov, ste razumeli. Sicer pa nam je dobro znano, kje Vas čevelj žuli. Same sivčke imate na vrvi, katerim se že nagiblje proti zatonu to, to, Vas boli. Mladino vidite, katera se noče več pokoriti Vašim neumnostim, drži se Vas le par nerasčeljevih maličev, zato pa se tako zaganjate v naša društva. Sicer pa vedite, da je Vaše butanje ob nas bob ob steno, kajti mi imamo za seboj mladeniče kot krvi in mleko, Vi pa stare tete in strice. Za danes dovolj.

Iz kanalskega okraja.

Iz občine Anhovo. — Da smo v naši »Zarji« »zauber« fantje, povedal je spomladi I. L. »Primorec«. 6 nas je šlo na nabor in vse »je cesar vzela! Da se pa naši fantje zanimajo za društvo, pričajo njih drobna pisemca. Od ust si utrgajo, da si kupijo vse potrebno k pismu. Ganljivo je čitati ta pisma naših fantov-vojakov; mi smo ponosni na nje. Ne bode nas konec; ne, nas Slovencev, dokler imamo tako mladino, ki se zanima i v tujini za svojo ožjo domovino! — Letos naj je doletelo pa drugo. Poroče se nam namreč ta pust kar trije odborniki in sicer: Anton Brdon z Gizelo Šuligoj iz Anhovega, Lovro Maverič s Katarino Jerončič iz Kostanjevice in Miha Gabrijelčič z Amalijo Jug iz Avšja. Mladim parom želimo: Na mnoga leta v ljubezni, sreči in zadovoljstvu! Bog jih živi! Društvenik.

Srednje. — V Pretovču je zasul plaz gospodarja, ki ima hišo na samoti. Šel je odkidavat sneg, da pride do vode. Prijel ga je plaz ter odnesel v grapo. Iskali so ga, ker ga ni bilo, slednjič našli v snegu še gorkega pa že mrtvega. Zapustil je 4 nepreskrbljene otroke.

Iz tolminskega okraja.

Iz Granta pri Nemškem Rutu. — (Plaz.) Snega se je nabralo pri nas čez 2 metra visoko. — Skoro je nemogoče iz hiš, ker je vse zasuto. — 29. m. m. zvečer se je utrgal sneg vrh hriba, drl navzdol, prelomil gozd eno uro na daljavi in je prišel strašanski plaz po dolini mimo vasi in je prevrgel več kozolcev na polji in več hiš je v strašni nevarnosti. Ljudje so bežali ponoči iz hiš.

Plaz je napravil več tisoč kron škode pri gozdu in drugem. Pozivljje se c. kr. okrajno glavarstvo, da bi se prepričalo o škodi in nevarnosti, ki preti celi vasi.

Družba sv. Cirila in Metoda.

5 K 4 v za družbo iz Šempasa; 2 K 4 v darovali, ostalo nabrali hrvatski igralci.

Domače vesti.

Plesni venček goriških dijakov se bo vršil 5. februarja v Trgovskem domu. Pri plesu bo sviral poln orkester c. kr. bošnjaškega polka iz Trsta. Ni čuda torej, da se že vse pripravlja in veseli onega dne, ko se mnogobrojno občinstvo od vseh

strani zbere v prijaznih prostorih Trgov. doma in pokaže svoje simpatije svoji mladini, svoji bodočnosti. Cene bodo, kakor je običajno ob takih prilikah, za osebo 2 K, za družino treh oseb 5 K, za dijaštvo pa polovljeno.

Ker je čisti dobiček namenjen dobrodelnim svrham, se preplačila hvaležno sprejemajo. Plesna obleka: promenadna.

Ljudsko štetje. — Letos se izvrši zopet ljudsko štetje. Šteli bodo zopet po »občevalnem jeziku« in ne po materinem; potem pa rečejo: toliko je Slovencev, toliko je Lahov, toliko Nemcev itd. Vsakega Slovence sveta dolžnost je, da pri ljudskem štetju pove za občevalni jezik svoj materni, slovenski jezik. Nikdo se ne sme dati ujeti za »občevalni jezik«; Slovenec, ki živi med Lahi ali Nemci ter občuje le laško ali nemško, mora vendar reči pri vprašanju o občevalnem jeziku, da je slovenski, ker drugače bi ga končno prišteli med Lahe ali Nemce — Slovenec pa mora biti vpisan vendar le kot Slovenec! — Opozarjamo na to vse prizadete. V Gorici se bojijo Slovencev; zato bodo sleparili, kar se bo dalo. Ali dolžnost zavednih Slovencev je ta, da se povsodi javijo za Slovence, da označijo slovenski za svoj občevalni jezik, upišejo slovenščino za občevalni jezik ali ako upišeje kdo drugi, se prepričajmo, kaj in kako je upisano. Opozarjamo že danes na vse to, ker vemo, da imajo Lahi namen: požreti pri ljudskem štetju le v Gorici več tisoč Slovencev. — Rodoljubi, zavedni Slovenci ob mejah, pazite tudi Vi ter podučite že zdaj ljudstvo, da ne bodo Lahi upisovali Slovencev za Lahe!

Laški liberalni poslanci so grdo potegnili učitelje. Ko je učiteljsko društvo vložilo prošnjo za znižanje službene dobe na 35 let, so jim obetali, da brez drugega se ugoti njihovi prošnji. Sedaj pa ta reč iz odseka niti na dnevni red ne pride; izgovarjajo se, da so proti prošnji slovenski poslanci, ki bi lahko onemogočili delovanje dež. zbora, ako bi prišla ona prošnja v razpravo. Laški klerikalci pravijo, da so za to, da se ugoti prošnji. — Laški učitelji so delali na vse pretege za laško liberalno stranko ob volitvah, ker so jim obljubljali, da se izpolnijo vse njihove želje. Sedaj pa se vidi, kako ti možje držijo besedo. Najžalostnejšo vlogo igra pri tem laški učitelj-poslanec Nigris, ki je obečal učiteljem, kako bo delal za nje v laški liberalni stranki. Pa laški učitelji so plačani: imajo zastopnika, čegar beseda nič ne zaleže! — Grdo jih imajo za norca.

Klerikalci se bodo bahali, da so dosegli za ureditev hudournika Raša 17000 K. Glejte ljudske dobrotnike! V resnici pa je dovoljeval le 2000 K; od 17000 K sme namreč porabiti deželni odbor samo 2000 K, in še te le za neobhodno potrebna dela. — Slovenski kimovci sedijo in molčijo pa nič ne premišlujejo o tem, da se take reči za Furlanijo rešujejo čisto drugače!

O dr. Gregorčiču je znano, da se rad baha in poveljuje, znano pa tudi, da je jako komoden državni poslanec. Če sploh gre na Dunaj, tam ne velja nič. Molči in sedi, pije in je pa v miru počiva. Tako je njegovo delo na Dunaju, odkar je poslanec. V časih »zlate sloge« na Goriškem je mož predsedal doma cela zasedanja ter se redil ob narodnem delu, katero je opravljaj Andrej Gabršček. Če se je kdo nani obrnil s kako prošnjo, še odgovora ni dobil. Še sedaj hranimo iz onih časov pisma, ki to potrjujejo.

Svojo nedelavnost pa rad zakriva ter zvrča krivdo na druge. V tem je nedosegljiv mojster. Gledé novega volilnega reda za Trgovsko-obrtno zbornico mož niti koraka ni storil. Da bi se opral, pa toži po nekdanjih časih! Spomnil se je zopet enkrat g. grofa Alfreda Coroninija pa zastokal v »Gorici«: »Ko bi bil vplivni grof A. C. ostal še državni poslanec, bi se bil bržkone dosegel pravičnejši volilni red«. Torej, ker grofa ni bilo več, pa se ni dosegel pravičnejši volilni red! Gregorčič tu priznava, da on sam ni za nič. Potem še naprej govori o »velikem vplivu« g. grofa C. Neradi govorimo o g. grofu, ali reči moramo, da ga »Gorica« čisto po nepotrebi vlačil v svoje predale ter mu pripisuje vpliv, katerega ni bilo nikjeri! Gregorčič ne zakrije z grofom svoje krivde pri krivičnem volilnem redu za Trgovsko-obrtno zbornico, ker ni storil niti koraka proti onemu redu.

Gregorčič pa tudi ni smel storiti nobenega takega koraka, ker je bil takrat že zvezan s Pajerjem; tudi ako bi bil izjemoma hotel kaj storiti, je bila tu pogodba s Pajerjem s svojim »veto«! Taka je resnica!

Vse zvijanje po »Gorici« ne pomaga nič. Iz vsakega zvijanja skoči pokonci zveza s Pajerjem — pa vemo, pri čem smo!

Zaključni venček Gor. slov. mladine v torek je vspel prav dobro. Udeležba je bila dovoljna in če povemo, da je plesalo prvo četvorko 40 parov, je to čisto dovolj za naše razmere. Med plesom je vladalo prav pristrčno razpoloženje. Občinstvu je jako ugajala »Češka Beseda« in »Slovan«.

Plesovodji g. Ivančiču je častitati na uspehu, ki ga je imel vzlic temu, da je bilo le malo plesnih vaj. G. S. M. je lahko zadovoljna s svojim zaključnim venčkom.

O ureditvi hudournika Šijaka je bilo že opetovano govora; tudi deželni zbor se je že večkrat pečal s to rečjo — ureditve pa še vedno ni in, kakor vse kaže, je še ne bo kmalu. Večkrat že smo pribili, kaj je bilo treba še storiti, da bi prišli končno do ureditve tega hudournika; deželni odbor pa je vso reč zavlačeval. Sedaj so sprejeli predlog, ki pomeni novo zavlačevanje te ureditve. Obnavlja se že zapadli prispevek, potem prosijo od vlade brezobrestno posojilo; počasni deželni odbor naj se pogovarja z vlado o tem »kar treba« za končno veljavno sestavo načrta uravnave hudournika.

»Kar treba« tako so že večkrat rekli, pa še sedaj ni tega »kar treba«!

Na tak način, kakor tu povedano, rešujejo zavezniški ureditve hudournikov med Slovenci; za Furlanijo pa se glasijo predlogi za take ureditve čisto točno: toliko da deželni zbor, in če treba vladne podpore, toliko naj da vlada. Deželni odbor hitro nakaže dovoljeni znesek, pri vladni zna dež. odbor izposlovati za take reči nujno, »kar treba« — in delo je tu. Slovence pa farbajo z obnovitvami, z brezobrestnimi posojili, katero bo potrebno šele poiskati, dež. odboru pa se naroči kar na kratko, da naj naredi še, »kar treba«. Dež. odbor pa »pozabi« na to, kar treba, in tako Slovenci čakamo in čakamo na to, »kar treba«. Tega »kar treba« pa od nikoder ni!

Kdaj vendar sprevidi naše ljudstvo, kako ga imajo za norca zavezniški v deželnem zboru!

Vprašanje. — Kaproški napadi na učiteljski stan v zadnjih številkah »Gorice« so pisani tako, da sodijo nekateri, da so izšli izpod peresa načelnika poslancev S. L. S., g. dr. Antona Gregorčiča, ali pa vice-načelnika prof. Ivana Berbuča. Ta hujskanja in napadi na učiteljstvo, ki ne izpolnjuje vestno le težke poverjene mu naloge v šoli, ampak dela neumorno tudi zunaj šole za povzdigo izobrazbe in gospodarskega blagostanja ljudstva: ustanavlja društva in zadrage in je potem njih duša, so tako gnjusni, podli, surovi, barski itd., da se mora dvomiti, oziroma priti do mnenja, da en doktor svetega pisma in en profesor ne moreta pasti tako nizko, marveč misliti se mora, da je avtor teh hujskanj človek slabše vrste, ki v svoji nevoščljivosti duši ničesar ne privoščil učiteljstvu in hoče ravno sedaj povzročiti preprič, ki bi utegnil morda odvrniti koga od dobre namere in prepričanja, da se dandanes pri tej draginji ne more delati in ne dela nič zastonj. — Ali bi morda ne hotela gg. dr. Gregorčič in prof. Berbuč dati primernega pojasnila?! — Učitelj.

Dijaška kuhinja, katera omogočuje celi vrsti revnih dijakov pot do izobrazbe in do boljšega kruha s tem, da jih preživlja, je brezdvomno potrebna gmočnih podpor. Kaj čuda, ako je tudi dijak stopil na plan in hoče podpirati to človekoljubno institucijo. Ker pa dijak ne more prispevati sam, zato se je združilo vse goriško dijaštvo, da s svojim plesnim venčkom, katerega čisti dobiček je namenjen »Dijaški kuhinji«, pomaga imenovani instituciji k boljšemu blagostanju. Zato je pričakovati najobilnejše udeležbe od strani vabljenih in po njih upeljanih gostih v soboto v Trgovskem Domu.

20-letno delo Südmarke. — Lani je minulo 20 let, odkar razvija društvo Südmark svoje skrajno nevarno delo med Slovenci. V prvih letih je društvo drevenelo, zato se mu menda nismo Slovenci posta-

vili z enakim društvom v bran. Danes pa ima društvo nad 700 družnic s 65.000 člani. Razdelilo je nad 1 milijon kron (400.000 K daril, 500.000 K brezobrestnih posojil in nad 50.000 K za dijaške ustanove). Društvo vzdržuje 130 ljudskih knjižnic. Samo na Spodnjem Štajerskem je pokupilo 1000 oralov sveta ter naselilo pruske protestante. Prva loterija je dala društvu 80.000 K čistega dobička. Društvo je izdalo 137.169 kron, in sicer za šolstvo 39.334 kron, za posestnike 47.718 kron, za obrtnike in delavce 20.512 kron, za uradnike 8332 kron, za druge podpore 21.271 kron. Kranjska je dobila za šolstvo 2080 kron, Štajerska 5470 kron, Koroška 2690 kron, Primorska 14.840 kron. Med temi zneski je bilo največ daril učiteljstvu za raznarodovanje v šolah. Dijaški domi, oziroma nemški dijaki so dobili: na Kranjskem 1955 kron, na Štajerskem 6593 kron. Za posestva in posestnike se je izdalo: na Kranjskem 1030 kron, na Štajerskem 36.531 kron, na Koroškem 4799 kron. Za obrtnike in delavce: na Kranjskem 10.555 kron, na Štajerskem 7600 kron, na Koroškem 393 kron, na Primorskem 1210 kron. Za uradnike na Kranjskem 300 kron, na Štajerskem 7657 kron, na Koroškem 150 kron, na Primorskem 225 kron. Izmed družnic jih je bilo 169 na Štajerskem, 76 na Koroškem, 28 na Kranjskem (Jesenice, Tržič, Domžale, Postojna, Bela peč, 2 v Ljubljani, ostale so na Kočevskem) in 8 na Primorskem (Opatija, Gorica, Lovrana, Pulj, Škedenj in 2 v Trstu). Društvo pravi, da se ne briga za politična in verska vprašanja, temveč skrbi le za pravo narodno vzgojo in gospodarsko moč nemštva, zato ga podpirajo Nemci vseh strank. In pri naši narodni obrambi?

»V spomin na slovenski napad« (»Zur Erinnerung an den windischen Überfall«), tako stoji zapisano na dveh kolkah nemškega Schulvereina pod podobama ljubljanske kazine in schulvereinske šole v Sevnici. Ali nista omenjena kolka javno izzivanje? In na prvem stoji celo lažnjivi datum 20./IX. 1908, ko se tisti dan noben Slovenec ni dotaknil kazinskega svetišča. Tako hujskanje — podprto z lažjo — je dovoljeno in ne briga se zanj nobena oblast; pri Slovencih pa se vsak komarček pretvarja v slona.

Svarimo vnovič pred igrami s prepovedanimi inozemskimi srečkami, posebno z ogrskimi razrednimi srečkami, ter opozarjamo na to, da tvori igra s prepovedanimi inozemskimi srečkami, posebno tudi ona z ogrskimi razrednimi srečkami po dohodarstvenem kazenskem zakonu kazniv prestopek loterijskih predpisov, kateri se kaznuje z denarno globo oziroma z zaporo.

Strašen zločin v Sesljanu? Dva novorojenčka vržena v ogenj? — V Sesljanu so aretirali Frančiško Leban in Josipa Gašparina, ki je doma iz Radovljice na Kranjskem ter ju odgnali v zapore v Komen. — Osumljena sta, da sta izročila ognju dva novorojenčka. O Lebanovi pripovedujejo, da je poročena, ali ne živi z možem. Kje se ta nahaja, se sploh ne ve.

V Sesljanu je bil delavec Gašparin in s tem da je imela razmerje. Pravi, da je porodila dvakrat. Obakrat da je bil zraven 37 letni Gašperin, ki je novorojeno dete pograbil ter vrgel v ogenj na ognjišču, kjer je gorelo v ta namen tiste ure. Lebanova ima dve hčerki, ki hodita v šolo v Sesljanu. Ko je nekdo povedal te dni žandarmeriji, kako da se sumi Lebanovo, je žandarmerija začela poizvedovati ter spraševala tudi Lebanovi deklici. Starejša Rozalija, 12 let, je pripovedovala, kako je mati pred tremi leti imela bolečine ter kaj je storil potem Gašperin. Pred poldrugim letom se je zgodilo istotako. Drugič bi bil Gašparin nesel novorojeno dete najprvo v vodnjak, potem pa bi je bila mati vrgla v ogenj. Deklica je baže izpovedala, da je to videla, četudi se je seveda skrivalo pred njo. — Osumljenje je pač grozno. Menda se dokaže kmalu, kaj je resnice na tem!

Išče se za 2 osebi za 4 do 6 tednov meblavana soba v mestu če mogoče s hrano. — Poudbe na naše upravnništvo in sicer takoj.

Zlata ženska ura je bila najdena. Nahaja se na policiji.

Sokolski vestnik.

Sokolova maškerada. — Na pustni torek, 8. februarja 1910. je, kakor že objavljeno, velika Sokolova maškerada, v Trgovskem domu. Obeča se, da bo lepa zabava. Vabila so že razposlana te dni. Kdor pomotoma ni dobil vabila, naj se obrne do brata Kranjca v Trg. domu ali naj pusti naslov pri Jeleni. Letos se morajo razkriti vse maske v to določenemu pregledovalcu. Vstopnina za udeleženca 1 K, za neude 2 K. Kdor ne pride v kostumu ali maski, plača 1 K globe, za kar dobi čepico. V društveni obleki in gardedame globe proste; sedeži na galeriji 1 K. Vstop je dovoljen le proti izkazilu vabila. Na svidenje na pustni torek!

»Sokol« v Mirnu je priredil v soboto pri Budihnu maškaradni ples. Zabava se je izvršila v vseobčo zadovoljnost. Prireditelj je bila jako lepa, udeležba obila ter je le čestitati »Sokolu« za lepo uspeli ples.

Zveza narodnih društev.

Kmetško izobraževalno društvo v Loko-vcu priredi dne 6. t. m. svoj društveni ples pri g. Winklerju. Začetek ob 2. uri popoldne. Ples je namenjen samo udom in vabljenim gostom.

Gradšče. — »Bralno društvo« na Gradišču bode imelo občni zbor 6. februarja t. l. v bralni sobi ob 2 uri popoldne. Dnevni red: 1) Nagovor predsednika; 2) Poročilo a) tajnikovo, b) blagajnikovo; 3) Volitev novega odbora; 4) Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno in pevsko društvo »Školj« v Šmarjah priredi pustno nedeljo ob 3. uri popoldne pustno veselico v svojih prostorih za udele in povabljene goste po sledečem vspredu: 1) Petje: Mornarska; 2) Petje: Lahko noč; 3) Igra »Dobro došli! Kdaj pojdete domu?« Ples in prosta zabava. Vstopnina k veselici 30 v k plesu 1 K. Odbor.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« naznanja p. n. članom in prijateljem društva, da priredi v nedeljo dne 6. t. m. v prostorih pri »Zlatem Jelenu« društveno zabavo s plesom. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane 1K, za nečlane 2 K. Dame proste. Obleka promenačna. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Kolesarsko društvo »Zarja« na Ajševici vabi vse gg. odbornike k odborovi seji, katera bode 20. t. m. točno ob 1. uri popoldne v društveni gostilni pri g. Komelcu na Ajševici. Isti dan se bode vršil tudi I. redni občni zbor in sicer ob 3.30 pop. s sledečim dnevnim redom: 1) Pozdrav predsednika; 2) Poročilo tajnika; 3) Poročilo blagajnika; 4) Poročilo rednika; 5) Volitev novega odbora; 6) Slučajnosti. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Odbornike kolesarskega društva »Danica« se uljudno vabi k odborovi seji, katera bode vnedeljo 13. t. m. v društveni prostorih ob 1. uri popoldne. Ob enem se tudi naznanja, da se bode vršil I. redni občni zbor v nedeljo dne 13. marca t. l. ob 1.30 pop. v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1) Pozdrav predsednika; 2) Poročilo tajnika; 3) Poročilo blagajnika; 4) Poročilo pregledovalcev računov; 5) Volitev novega odbora; 6) Slučajnosti.

Kolesarsko društvo »Vrtojba« je imelo svoj redni občni zbor. V novi odbor so izvoljeni sledeči gg.: Franc Faganelj predsednik; Alojzij Pahor podpredsednik; Danijel Maraž tajnik; Aleksij Koglot namestnik; Jožef Jarc blagajnik; Alojzij Nemec namestnik; Alojzij Zavadlav I. rednik; Anton Toplikar I. rednik; Ivan Mermolja II. rednik; Ivan Arčon II. rednik.

Trgovsko-obrtno in gospodarsko vestil.

Goriško kmetijsko društvo sklicuje prih. nedeljo dne 6. t. m. ob 3. pop. (po molitvi) javen shod vinogradnikov k »Rebku«, kjer se bode razpravljalo o novem davku na vino.

Po zborovanju se bode vršilo predavanje o vinskih boleznih.

Mednarodna razstava v Argentini. — Meseca junija t. l. se vrši v Buenos Airesu mednarodna razstava za poljedelstvo, in sicer kot proslava jubileja stoletne neodvisnosti argentinske republike. Argentinski trg postaja vedno važnejši, in zato se razni narodi kosajo med seboj, da bi svoji trgovini tudi v Argentini pridobili tal. Trgovski in industrijski narodi in države, kakor: Angleži, Francozi, Avstrijci, Nemci, Italijani in Zvezne države so naznanili oficijelno udeležitev na razstavi in so si že tudi zasigurali potrebne prostore. Argentinska vlada je naročila svojemu generalnemu zastopniku v Evropi za razstavo, da lahko zglasijo razstavljalci oficijelno priglasenih narodov svojo udeležbo do 1. marca, da bo reprezentacija njihovih dežel tem večja. Natančnejša poročila o razstavi in določila o udeležbi daje vsak argentinski konzulat ali pa generalni komisar v Berlinu. Za razstavo je priglasenih že mnogo avstrijskih trdk, zlasti onih za poljedelske stroje.

Cigare se podražijo. — Dunajski list »Morgen« poroča, da misli tobačna uprava podražiti boljše cigare počenski od »operas« in pa nekatere sorte boljnih cigaret.

Politični pregled.

Kranjski deželni zbor je v pond. začel razpravo o proračunu. Debatu je otvoril dr. Krek, ki je glasom »Slovenčevega« poročila glede deželnega zaklada povdarjal, da vlada o tem med ljudstvom napačno mnenje. Vsak misli samo, da mora nekaj dobiti iz tega fonda, a dati bi ne hotel nihče nič. V tem oziru se mora javno mnenje izpremeniti. Nadalje pa je ugovarjal očitkom, da je v proračunu preveč določeno za kmetijstvo, a premalo za Ljubljano. Povdarjal je: kar se da kmetijstvu, vedno pride na dobro tudi Ljubljani. Izjavil je, da v klubu S. L. S. ni človeka, ki bi ne ljubil Ljubljane, in bi ne hotel, da Ljubljana res postane kulturno središče ne le Slovenije, ampak cele Jugoslavije. (1)

Kaj se vse sliši v kranjskem deželnem zboru! Posestniki iz Hrastja so vložili prošnjo, da naj se odtegnejo podpore gledališkemu podjetju, oziroma da se proda deželno gledališče. — Katoliški poslanci so zagotovili katehetom, da jim zvišajo plače!

Sprejel je zbor resolucijo, predlagano po dr. Trillerju, v kateri se z ogorčenjem konstatira naraščajoče izpodrivanje slov. jezika v okrožju graške nadsodnije; protestira proti doslednemu zapostavljanju slov. sodnikov ter usiljevanje jezikovno nesposobnih nemških sodnikov. Šusteršič je sicer rekel, da podpiše vse, kar je rekel dr. Triller in da bodo klerikalci glasovali za resolucijo, toda čudno je, da se klerikalci in njihovo časopisje na sploh skoro nič ne brigajo za škandalozno početje nemških mož okoli graške nadsodnije.

Razne vesti.

V Št. Ilju (o katerem se toliko piše) nad Mariborom se bile občinske volitve. Št. Ilj je ena najvažnejših postojank med Srednjo in Spodnjo Štajersko. Št. Ilj je porabila doslej za Št. Ilj že 205.000 K. Pri volitvah je prišlo v občinski zastop 7 Nemcev in 5 Slovencev; dva odbornika sta, baje nepristranska. Nemci so z izidom seveda zadovoljni!

Žrtve ameriških železnic. — Commercial Commission je izdelala statistiko, po kateri je bilo ubitih v Zedinjenih državahtem zadnjih 10 let 47.416 ljudi, nad 60.000 pa težko ranjenih. Število žrtev pa raste od leta do leta. Povprečno izdihne na železniškem tiru 15 oseb na dan.

Janina Borovska, ki je bila obtožena umora svojega odvetnika, dr. Levickega, je bila po petnajst dni trajajoči obravnavi oproščena pred krakovsko poroto. Enoglasno so zanikali porotniki vprašanje o umoru; vprašanje o uboju je pa zanikalo 6 porotnikov, ostala polovica je pa pritrdila temu vprašanju. Skoraj ves čas je bila Borovska bolna, pri porotni obravnavi je le ležala v bolniškem stolu. Ali ga je res umorila, ali se je dr. Levicki sam usmrtil, to vprašanje ni bilo rešeno.

O Hofrihterju prihajajo le tupatam vesti v javnost. Preiskave pri vojaškem sodišču se vrše vse strogo tajno, javno nima nobenega vpogleda v delovanje vo-

jaške justice, zato ji pa tudi ne zaupa mnogo. Hofrihterjev svak, Hans Geresdorfer, je nagloma umrl na Dunaju. On se je najbolj potegoval za nedolžnost svojega nesrečnega svaka in to je najbrže vplivalo na njegovo srčno bolezen, da je tako hitro umrl. Žena Hofrihterjeva je pa povila v soboto krepkega dečka. O svakovi smrti in o rojstvu otroka so obvestili zaprtega Hofrihterja. — Pogreba Geresdorferjevega se je udeležilo 8000 oseb v znak, kako občinstvo simpatizuje s Hofrihterjem.

Smrt igložrca. — V Antverpnu na Nizozemskem je pri neki predstavi umrl neki artist, ki je žrl igle. Dogla igla se mu je zapčila v goltanec in povzročila takojšnjo smrt.

Vznemirjajoče vesti iz Rabilja. — Po Rabilju krožijo vesti, ki vznemirjajo in begajo tamošnje prebivalstvo. Nekatere družine so slišale po noči zamolklo pokanje iz globočine. Vsi menijo, da se zemlja tam okrog zopet udere. Pri neki hiši se je že opazilo, kakor poročajo nemški listi, kako se je nekoliko udrlo. Dejstvo je, da so morale vse družine zapustiti hiše okrog pogreznjene bolnišnice.

Najlepše dekle v Ameriki. — Pri tekmi v lepoti v Chicagu je dobila prvo darilo 17 letna učenka Engleword-vseučilišča, mis Genevieve Lyon. Ona ni prišla k tekmi osebno, poslala je le svojo fotografijo, po kateri so sodili strogi sodniki in ko so jo videli, so spoznali, in videli, da se niso zmotili. Po njej se izdela sedaj velik mramornat kip, ki bo predstavljal pravo ameriško lepoto in ki bo krasil pročelje novega hotela Sherman v Chicagu. Ob enem je dobila 500 K v dar.

Planetno darilo. — Vdova po Petru Guzmannu v Parizu je zapustila 100.000 frankov onemu, ki zamore doseči zveze s kakim planetom izvemši Marsa. Dokler se pa tega ne doseže, bo dala francoska akademija znanosti vsakih pet let obresti od omenjenega kapitala onemu, ki se najbolj trudi za napredek zvezdovedstva. Kako lahko bi bilo zaslužiti 100.000 frankov, če bi živeli na drugih planetih pametni ljudje.

Vojak-morilec. — V Grenoble na Francoskem je porinil pri pregledovanju turnistra vojak Chancoate svojemu kapitanu bajonet v trebuh, nadalje je istotako ranil svojega narednika, dokler ga ni neki korporal zvezal, ki je pa še prej dobil rano v spodnje truplo.

Justični minister slepar. — Preiskave proti prejšnjemu danskemu justičnemu ministru Albertiju so končane. Dognalo se je, da znaša svota, ki pride pri njegovih sleparijah v poštev, 15 milijonov.

Slovensko akad. društvo »Ilirija« v Pragi bo imelo svoj III. redni občni zbor dne 4. februarja 1910: ob 8. uri zvečer v prostorih društva Praha II. Melounová ul. 4./I.

Čtivo v ruskih ječah. — Ko je zadnjič grof Toll pregledoval knjižnice v ruskih ječah, je zapazil v svoje največje začudenje vse polno knjig in časopisov revolucionarne vsebine. Na Ruskem zablepijo oblasti mnogo knjig in časopisov. Ako bi jih hoteli hraniti, bi zavzeli preveč prostora, ako bi jih hoteli uničiti, bi trajalo predolgo, zato jih darujejo jetniškim knjižnicam.

Zopet rudniška nesreča v Ameriki. — V Primeró (Kolorado) je zasulo v rudniku Colorado Fuel in Iron-Company vsled eksplozije vseh 150 delavcev, ki so tačas delali v rudniku. 79 zadušenih rudarjev so že potegnili izpod groblja. Baje so delavci sami Slovani.

Škoda, katero je povzročila zadnja povodenj Sene v Parizu, je ogromna. Cenijo jo na eno milijardo frankov. Iz vseh strani prihajajo darovi, mestni sveti, kralji, državni zbori, vse daruje večje in manjše zneske. Apahi še vedno ropajo in kradejo.

Splošno slov. žensko društvo v Ljubljani je imelo v nedeljo občni zbor. Društvo pridno pospešuje izobrazbo svojih članic. V društveni knjižnici je na razpolago 2869 knjig. Za predsednico je zopet izvoljena gospa Franja dr. Tavčarjeva.

Znameniti češki slikar Slaviček se je v Pragi ustrelil, ker se je bal otrpnosti kot posledice kapi, ki ga je zadela. Star je bil 39 let in zapušča vdovo in tri nepreskrbljene otroke.

(Dalje na četrti strani.)

Prvi uspeh dunajske policijske psice »Leni«. — Na Dunaju je bila ukradena telefonska žica v dolgotrajni 200 m. »Leni« je zasledila tatova, Wohulko in Hanslika, dva brezposelna opekarniška delavca, ki sta svoj zločin tudi priznala.

Z zrakoplovom čez Atlantski ocean namerava pluti letos dr. Gans-Fabrice, znan mecen zrakoplovcev in prireditelj lanske mednarodne zrakoplovne razstave v Frankobrodu. Pri svoji vožnji bo uporabil tok pasatnih vetrov. V Porto-Rico pride zrakoplov iz Teneriffe v štirih dneh in pol napravi pri tem 4480 km. Pri tem bo igral veliko ulogo tekoči vodnik.

Na ladjo »Trafalgar« je padel na odprtem morju blizu Anglije med viharjem velik meteor. Užgal je sprednji jadernik in padel potem v morje. Ladja je bila koj v ognju, katerega se je po posrečilo pogasiti. Magnetna igla je demolirana in zdi se, da je postala cela ladja magnetična.

Babja vera in sleparija. — Ločena so-proga nekoga dunajskega voznika, Katarina Eitelbös, je osleparila neko trafikantinja za 10.000 K s tem, da ji je rekla, da mora s tem denarjem podkupovati pokopališnega čuvaja, ki ji da nekaj kosti mrtvih ljudi, katere potem sama sežge in v pepelu o polnoči dobi zapisane prave številke za gotovo ternio.

Naravno čistilo za zobe
Eustomaticus
v prahu ali v ceveh
dr. Alfonza Milani-ja.

je edina zmes naravnih snovi, ki ne škoduje zdravju in je edino čistilo za zobe, ki daje pravo beloto.

Zdravniške in zobozdravniške avtoritete bodisi italijanske ali tuje priznajo, da je to čistilo najbolje.
Dobiva se v vseh glavnih prodajalnah.

Josip Patek
naslednik Karola Čufer
prva in edina slovenska kleparska delavnica in trgovina v Gorici,
ulica Križna številka 8
izvršuje vsa stavbena in
galanterijska dela po načrtih.

Posebno se priporoča vsem kmetovalcem za: mehe za žveplanje po zadojem sistemu, škropilnice za vitrijol, polivalnike za vrte. — Novost ventilatorji za dimnike. Poprave se izvršujejo točno in po zmerni ceni.

Za sedem deklet je plesala Jolanda na štrajh ko igrala vojaška je banda. Pa orglice tudi in tudi klavir. Jolande so spravili v plesni nemir. Jolande ni več, — zapustila samo je par nepokvarjenih čevljev

„OHO“
J. Medved, Gorica
Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Pozor!
Dobro vpeljana, 10 let obstoječa, manufakturna trgovina, ki nese letno 25.000 do 30.000 kron čistega dobička — se prodaja s hišo red. Dokazi na razpolago. — Vprašanja na naše upravnishvo.

Sans souci
najboljša tuzemska zeamka napravljena po francoskem načinu.
Grand crémant, Carte d'Or, Asti spumante.
Gennaro Ossoinack — Reka
odlikovana klet šampanjca.
Ceniki na zahtevo gratis.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 21. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:
Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.
Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.
Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervno za morebitne izgube.
Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2% večje, stalno naložene pa po dogovoru.
Delež so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.
Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.
Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

GORICA. GORICA.
Narodno podjetje
Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujece od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljisce. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril na Kornu št. 6

novo brivnico.

Priporočam se sl. občinstvu za mnogo-brojen obisk ter jamčim za točno postrežbo in snaznost.

Z odličnim spoštovanjem

Mihael Turk, brivec.

udlikovana pekarija in sladčearna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Toplo priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največja izbira časnikov in pristnih pijač.

Gospodom gostilničarjem in drugim se uljudno naznanja, da je izšel nov slovenski cenik gramofonov in plošč, dvokoles, šivalnih strojev itd. s čudovito nizkimi cenami pri

Batjel-u

Gorica
Stolna ulica 3-4.

Tam je velika zaloga vsakovrstnih gramofonov od K 15 — K 1000 kakor tudi različnih dvokoles, šivalnih strojev. — Zastopnik kmetijskih strojev, orkestrijonov itd., mehanična delavnica. — Prodaja tudi na mesečne obroke. — Ceniki franko.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče alnbarškoga in drugega blaga ter tkanin, preje in stitj.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Šišna obualala za vse letne čase.

Posebnoti:

Semena za zelenjavo, travo in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 9 35-8

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša špecialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!